

Praha 16. října 2008

Právě skončil projekt Partnerství a kvalita. Jeho výsledky přispějí ke zlepšení komunikace mezi zaměstnavateli a školami

Pokud chtějí školy nabízet kvalitní vzdělání, neobejdou se bez spolupráce se zaměstnavateli. Také mnohé firmy zjistily, že je nutné, aby se začaly věnovat vzdělávání svých příštích zaměstnanců. Přesto ale v současnosti nemá spolupráce škol a podniků v České republice dostatečnou úroveň. Vytvořit pro ni lepší podmínky bylo cílem projektu Partnerství a kvalita, na nějž přispíval Evropský sociální fond.

Během privatizace v 90. letech minulého století měly firmy dost starostí se svým vlastním přežitím a vazby mezi školami a podniky byly proto zpřetrhány. Teď si často stěžují, že absolventi škol neumějí to, co od nich očekávají, nebo také vůbec nemohou sehnat pracovníky profesí, které potřebují. Mnohé firmy tak zjistily, že je nutné, aby se opět začaly věnovat otázkám vzdělávání svých příštích zaměstnanců. Kromě toho bez spolupráce mezi školami a podniky si lze jen těžko představit, že budou žáci a studenti připraveni dostatečně na podmínky, které je čekají v praxi, a že se seznámí s nejmodernější technikou svého oboru.

Díky projektu Partnerství a kvalita je k dispozici velké množství informací o tom, jak dnes školy spolupracují se zaměstnavateli a co jim v tom překáží, byla také shromážděna celá řada příkladů dobré praxe přímo ze škol a různé náměty, jak neuspokojivou situaci zlepšit – od změn v legislativě až po finanční stimuly pro podniky. Partnerství škol a zaměstnavatelů se také stalo jedním z hlavních témat z oblasti vzdělávání pro české předsednictví Evropské unie.

Šetření ukázalo názory škol

Školy i podniky se shodují, že nejčastějšími a neúčinnějšími formami spolupráce jsou odborné exkurze, praxe a odborný výcvik ve firmách, přednášky odborníků pro žáky, brigády a nabídky pracovního uplatnění. Poměrně zřídka se mezi formami spolupráce objevuje finanční i materiálně technické sponzorování ze strany zaměstnavatelů.

Jak ukázalo šetření provedené v rámci projektu, školy připisují při spolupráci s podniky největší význam tomu, aby se žáci seznámili s reálným pracovním prostředím, což se jim podle jejich názoru většinou daří. Za velmi důležité považují také to, aby spolupráce se zaměstnavateli přispívala k zájmu žáků o vyučovanou odbornost a motivovala je k uplatnění v této odbornosti. Tyto dva cíle se ale školám ne vždy daří naplňovat. V posledních letech se zvyšuje zájem zaměstnavatelů o zajišťování odborného výcviku nebo odborné praxe, i když někdy nebývá tento výcvik na žádoucí úrovni a žáci jsou chápáni jako pouhá náhrada za chybějící pracovníky, bez ohledu na potřeby výuky.

Relativně malý význam školy přisuzují tomu, že by se obsah výuky měl přibližovat potřebám zaměstnavatelů. Přitom se domnívají, že se jim daří velmi dobře tento cíl naplňovat, ačkoli řada zaměstnavatelů má zcela opačný názor. Z jiné části šetření vyplývá, že chtějí-li zaměstnavatelé dosáhnout maximálního přizpůsobení obsahu výuky svým potřebám, měli by zvat zástupce škol do svazů či cechů spojených s vyučovanými obory, kladný vliv má i účast zástupců zaměstnavatelů na závěrečných zkouškách žáků.

Snaha o zkvalitnění výuky

Spolupráce mezi školami a zaměstnavateli by měla vést také k celkovému zkvalitnění výuky. K tomuto cíli přispívají odborné exkurze a školení pro učitele, poradenství a poskytování odborných materiálů a podkladů pro výuku. Školy si ovšem myslí, že se jim to daří jen částečně.

Za jednoznačně nejčastější důvod bránící úspěšné spolupráci považují školy nezájem nebo nedostatečný zájem ze strany zaměstnavatelů. Podstatný vliv má ovšem také skutečnost, že dosud nejsou vytvořeny legislativní podmínky pro toto partnerství ani finanční stimuly pro podniky, které se vzdělávání v oboru věnují. Změnit tento stav se v současnosti snaží Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Jaké výsledky projekt Partnerství a kvalita přinesl

Publikace

dostupné na stránkách www.nuov.cz v části věnované projektu Partnerství a kvalita

- **Průvodce současným odborným vzděláváním** (obsahuje vybrané části nejvýznamnějších koncepčních dokumentů z oblasti odborného vzdělávání, informace o evropských aktivitách v této oblasti, o současném stavu reformy ve školství, o nové závěrečné zkoušce, Národní soustavě kvalifikací a stručný výtah z ostatních studií)
- **Partnerství škol a zaměstnavatelů** (analýza na základě šetření uskutečněného mezi školami)
- **Kvalita odborného vzdělávání a role sociálních partnerů**
- **Evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu**
- **Evropské aktivity v oblasti odborného vzdělávání**

Zkušenosti z Nizozemska

Skupina pracovníků škol, krajských úřadů, ministerstev (MŠMT, MPO a MPSV), zaměstnavatelských organizací a Národního ústavu odborného vzdělávání navštívila Nizozemsko, které může sloužit jako inspirativní příklad pro rozvoj partnerství škol a zaměstnavatelů. Proto byly k návštěvě vybrány instituce ze sektoru automobilového průmyslu a zdravotnictví, kde bylo dobře vidět, jakým způsobem funguje spolupráce škol a zaměstnavatelů v Nizozemsku. Existují zde tzv. vzdělávací a hodnotící centra, která se po všech stránkách starají o komunikaci mezi školami a podniky a zodpovídají za kvalitu získané kvalifikace. Pro jednotlivé školy zajišťují praktické vyučování tak, aby mělo náležitou úroveň. Zaměstnavatelé ho mohou školám poskytovat jen za předpokladu, že k tomu získají od vzdělávacího a hodnotícího centra certifikát. Nemůže se pak stát, že praktické vyučování neplní svou roli, což v českých podmínkách není žádnou výjimkou. Zaměstnavatelé, kteří umožňují žákům praxi, jsou kromě toho také finančně podporováni.

Webové stránky www.socialnipartnerstvi.cz

Webové stránky vytvořené v rámci projektu Partnerství a kvalita nabízejí nejpodstatnější informace o současném stavu odborného vzdělávání v České republice, o kurikulární

reformě ve školství, o sociálním partnerství v odborném vzdělávání, o kvalitě odborného vzdělávání a také o evropských aktivitách v této oblasti. Stránky obsahují také příklady dobré praxe ze škol a rozhovory s představiteli českého odborného vzdělávání.

Rádi odpovíme na Vaše případné dotazy.

Ing. Jitka Pohanková,
náměstkyně ředitele NÚOV
telefon: 274 022 401
e-mail: jitka.pohankova@nuov.cz

Národní ústav odborného vzdělávání, Weilova 1271/6
102 00 Praha 10, tel: 274 022 111
www.nuov.cz

**Projekt Partnerství a kvalita (plným názvem: Podpora rozvoje partnerství škol a podniků směřující ke zvyšování kvality odborného vzdělávání v České republice) je spolufinancován Evropským sociálním fondem a rozpočtem ČR. Je řízen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, uskutečňuje ho Národní ústav odborného vzdělávání.*